

Nota voor burgemeester en wethouders

Team
DEV-BLD

Onderwerp

schoorsteen Coberco

1- Notagegegevens		2- Bestuursorgaan	
Notanummer	2019-000564	☒ B & W	26-03-2019
Datum	18-03-2019	☐ Raad	--
Programma:		☐ Burgemeester	--
10 Economie, kunst en cultuur		College van B & W	
Portefeuillehouder Weth. Verhaar		- Burgemeester	- Weth. Kolkman
		- Weth. Grijzen	- Weth. Rorink
		- Weth. Verhaar	- Weth. Walder

Besluitenlijst	d.d.	d.d.	d.d.
☐ Akkoordstukken	--	☒ Openbaar	26-03-2019
		☐ Besloten	--

Routing	d.d.	par.	
programmamanger	21-03-2019	☐ adj.secr.	--
wethouder	20-03-2019	☐ gem.secr.	--
BIS Openbaar			
Status	Definitief 2019-03-27		

Bijlagen

kennisgeving (concept)

B & W d.d.: 26-03-2019

Besloten wordt:

- 1 Het voornemen tot plaatsing op de monumentenlijst van de schoorsteen Hardewijkerstraat 6 kenbaar te maken aan belanghebbenden;
- 2 de belanghebbenden daartoe een brief te zenden, waarmee de voorbescherming in werking treedt;
- 3 het definitieve besluit tot plaatsing op de monumentenlijst te nemen nadat de belangen nader zijn gewogen;
- 4 de raadsmededeling vast te stellen en aan te bieden aan de raad;
- 5 de nota en het besluit openbaar te maken nadat belanghebbenden zijn geïnformeerd.

Financiële aspecten:

Financiële gevolgen voor de gemeente?	Nee
Begrotingswijziging	Nee

Voorstel openbaarmaking conform Wet Openbaarheid Bestuur (Wob)

- De nota en het besluit openbaar te maken
- De nota en het besluit openbaar te maken vergezeld van bijgaand persbericht
- De nota en het besluit openbaar te maken nadat belanghebbenden zijn geïnformeerd
- De nota en het besluit openbaar te maken, behalve...
- Het besluit openbaar te maken, maar niet de nota, gelet op artikel:
- De nota en het besluit niet openbaar te maken, gelet op artikel:

Kennisgeving/ Bekendmaking Awb

ADVIESRADEN:

Moet een van de adviesraden gehoord worden of op de hoogte gesteld?

Nee

Toelichting

Inleiding

De stichting Industrieel Erfgoed heeft, ondersteund door de Stichting Oud Deventer en Bond Heemschut een verzoek gedaan tot plaatsing van de schoorsteen van de voormalige Coberco (Hardewijkerstraat) op de monumentenlijst. Centrale vraag is of het college het voornemen tot plaatsing van de schoorsteen op de monumentenlijst kenbaar wil maken aan de belanghebbenden, waarmee ook de voorbescherming in werking treedt (bijlage). Voorbescherming houdt in dat de schoorsteen tijdens het voorbereiden van het besluit als een gemeentelijk monument worden behandeld als een vergunning wordt aangevraagd. Tot aan het definitieve besluit (dit kan ook zijn dat de schoorsteen niet op de monumentenlijst wordt geplaatst) worden de belangen en waarden nader in kaart gebracht en advies aan de adviesraad gevraagd.

De partijen hebben specifiek om behoud van de schoorsteen gevraagd nadat is gebleken dat de sloop voor de fabriek in gang is gezet waarmee de verkenning naar mogelijkheden om dit industrieel erfgoed door hergebruik te behouden geen optie meer is. De eigenaar is al jaren voornemens (geëffectueerd met sloopmeldingen) het geheel te slopen; actuele informatie geeft aan dat het juridisch aannemelijk is dat de eigenaar voor de schoorsteen geen (sloop)recht kan ontleen aan de liggende sloopmelding.

Beoogd resultaat

Het beoogd resultaat is te komen tot een goed afgewogen besluit over het ingediende verzoek om de schoorsteen te behouden..

Kader

- Erfgoedverordening
- Awb

Argumenten voor en tegen

Argumenten voor:

1. Het biedt tijd om een afgewogen beslissing te nemen; door een (juridische) mogelijkheid om het verzoek van de SIED in behandeling te nemen kan sloop nu worden uitgesteld, waarna goed kan worden afgewogen of behoud en plaatsing op de monumentenlijst een optie is.
2. De erfgoed partijen (SIED e.a.) hebben hierom gevraagd en hun belangen worden op deze manier beter afgewogen. Zij kunnen dit doen op grond van de erfgoedverordening.
3. De schoorsteen zelf bezit cultuurhistorische waarden en is één van de belangrijkste landmarks van het industriegebied, tevens ter herinnering aan de Cobercofabriek (bijlage 2)..
4. De gevolgen voor de eigenaar op dit moment zijn aanzienlijk minder zwaarwegend dan het verzoek van de SIED om het gehele terrein te beschermen (vanwege de liggende sloopmeldingen, de staat van de gebouwen en het ontbreken van nadere onderbouwning / herbestemmingsperspectief was daarvoor nog onvoldoende onderbouwning).
5. Het voorbeschermen van de schoorsteen staat de sloop van de andere panden niet in de weg.
6. De sloopmeldingen staan kennisgeving en voorbescherming juridisch niet in de weg.
7. Aangenomen wordt dat de sloopmelding uit 2014 niet geldig is vanwege een verouderd asbestinventarisatierapport.
8. De mogelijke belemmeringen/bedenkingen van de eigenaar worden in die vervolprocedure in kaart gebracht. Het definitieve besluit over het al dan niet plaatsen van de schoorsteen op de monumentenlijst

Argumenten tegen

1. Voor de belanghebbende betekent de kennisgeving (in ieder geval tot aan het definitieve besluit) dat de schoorsteen niet mag worden afgebroken of gewijzigd zonder een omgevingsvergunning voor het aspect monumenten.
2. Het is niet geheel te voorzien in welke mate de belangen van belanghebbende met voorliggend besluit en de voorbescherming worden geschaad. Er is nog geen goed onderzoek gedaan naar de waarden, het asbest, de technische staat en gevolgen voor de ontwikkeling op het terrein.
3. De ingezette beleidskoers (koersdocument ruimtelijk erfgoed) is er op gericht de cultuurhistorische waarden in kaart te brengen, te digitaliseren en te borgen in bestemmingsplan en omgevingsplan om zo ad hoc plaatsing van panden op de monumentenlijst te voorkomen. Het proces van plaatsing op de monumentenlijst kost doorgaans veel tijd, waarmee de prioriteiten verschuiven.
4. Er kan een juridische procedure uit voortkomen waarvan de uitkomst ongewis is: er is een kans dat de liggende sloopmelding nog wel geldig is (omdat het asbestinventarisatieonderzoek wellicht niet voor de schoorsteen is gedaan).
 5. Het is niet wenselijk / behoorlijk om tijdens de sloop op het terrein en vanwege de gewenste sloop van de schoorsteen nu een voorbescherming op te leggen.
 6. De juridische procedure zal tijd kosten.

Extern draagvlak (partners)

De verzoekende partij wordt gesteund door de stichting Oud Deventer en Bond Heemschut. Het draagvlak voor een uiteindelijk besluit tot aanwijzing van monument lijkt bij de eigenaar niet aanwezig. Pogingen tot overleg in het verleden over behoud met de eigenaar hebben niets opgeleverd.

Financiële consequenties

De gemeentelijke capaciteit wordt binnen de begroting opgevangen, waarmee (afhankelijk van de omvang van de juridische procedure) een herprioritering van taken nodig is vanwege beperkte middelen en capaciteit.

Aanpak/uitvoering

RAADSMEDEDELING

Onderwerp	schoorsteen Coberco		
Mededelingennr	2019-000564	Portef.houder	Weth. Verhaar
Team	DEV-BLD	BenW-besluit d.d.:	26 maart 2019

1. Inleiding: waarom deze mededeling

De Stichting Industrieel Erfgoed heeft het college verzocht de schoorsteen van de voormalige Cobercofabriek aan de Hardewijkerstraat op de monumentenlijst te plaatsen.

2. Kader

- Erfgoedverordening
- Awb

3. Kern van de boodschap

Het college gaat op verzoek van de Stichting industrieel Erfgoed besluitvorming voorbereiden over mogelijke plaatsing van de schoorsteen op de monumentenlijst. Voor de eigenaar betekent de kennisgeving van het voornemen tot plaatsing op de monumentenlijst (in ieder geval tot aan het definitieve besluit) dat de schoorsteen niet mag worden afgebroken of gewijzigd zonder een omgevingsvergunning voor het aspect monumenten.

Het definitieve besluit (een bevoegdheid van het College) over of de schoorsteen wel of niet op de monumentenlijst wordt geplaatst vindt plaats nadat de belanghebbenden zijn gehoord en hun belangen hebben ingebracht. Tevens wordt de schoorsteen nader onderzocht en zal de adviesraad Monumenten een advies uitbrengen aan het college.

4. Nadere toelichting

Het college is van mening dat het verzoek van de Stichting Industrieel Erfgoed om de schoorsteen te behouden ondanks de sloop van de omliggende gebouwen op het fabrieksterrein nu in behandeling genomen moet worden. Het is gewenst een zorgvuldig en afgewogen besluit te nemen omtrent mogelijk behoud van de schoorsteen. Tegen het uiteindelijke besluit (of de schoorsteen wel of geen monument wordt) kunnen belanghebbenden (eigenaren, kadastraal gerechtigden en de indieners van het verzoek) bezwaar maken.

Wieap Beheer B.V.
T.a.v. de heer Goudkuil
Europaweg 200
7336 AK APELDOORN

Grote Kerkhof 1
Postbus 5000
7400 GC Deventer

14 0570
telefoon

0570 - 693495/ 0651364205
direct telefoonnummer

gemeente@deventer.nl
e-mail

DEV-BLD/
kenmerk

uw referentie

datum

W.G. Kroeze
contactpersoon

Schoorsteen Coberco
onderwerp

Beste heer/mevrouw,

Naar aanleiding van het verzoek van de stichting Industrieel Erfgoed om de schoorsteen van Coberco, Hardewijkerstraat 6 op de monumentenlijst te plaatsen geven wij u kennis van ons voornemen om de schoorsteen op de monumentenlijst te plaatsen.

Voorafgaand aan een definitief besluit over het verzoek (een aanwijzingsbesluit of afwijzing van het verzoek) zullen wij een nadere waardenstelling maken en met u een afspraak maken om u nader de gelegenheid te geven uw belangen en zienswijze kenbaar te maken. Van die gesprekken wordt een verslag gemaakt en dat verslag wordt betrokken bij het uiteindelijke besluit. Tevens wordt de adviesraad monumenten om advies gevraagd.

Daarna nemen wij het besluit uw pand al dan niet aan te wijzen als gemeentelijk monument. Tegen een dergelijk besluit kunt u eventueel een bezwaarschrift indienen.

Kennisgeving van het voornemen betekent dat tót het daadwerkelijke besluit (dit kan een aanwijzingsbesluit maar ook een afwijzing van het verzoek tot plaatsing op de monumentenlijst zijn) de schoorsteen wordt voorbeschermd.

De artikelen 10 tot en met 14 van de erfgoedverordening zijn in die periode van toepassing. Dat betekent dat tijdens de aanwijzingsprocedure het pand niet mag worden afgebroken of gewijzigd zonder een omgevingsvergunning waarbij het aspect monumenten wordt betrokken.

Met vriendelijke groet,
namens burgemeester en wethouders van Deventer,

J.W. Haarman

Programmamanager Cultuur

DEV-BLD/
kenmerk

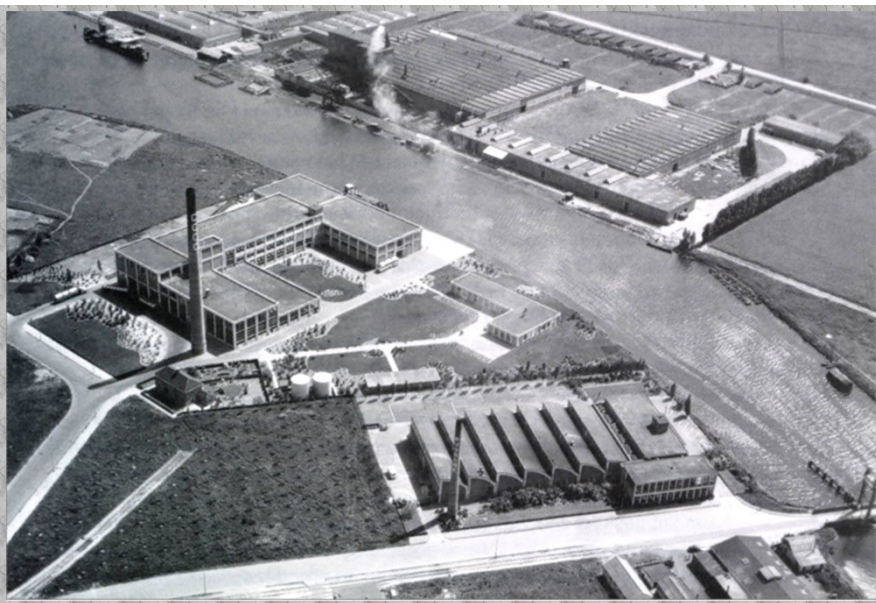
Afschrift aan Stichting Industrieel Erfgoed

Bijlage 2: schoorsteen Coöperatieve Condensfabriek/Coberco

De schoorsteenpijp met het opschrift CCGO is een beeldbepalend landmark van het industriegebied (55 meter hoog) en een herinnering aan de betekenis van de fabriek voor Deventer, als onderdeel van de internationale handel en de lokale kleinschalige samenwerkingsverbanden van Deventer ondernemers en melkveehouders.

Het is onderdeel van grootschalige fabrieksnieuwbouw in de wedeopbouw periode dat samen met de Bussink koekfabriek en Nefit een eenheid vormt uit dezelfde periode. De fabriek had een overdekte loskade aan het Basiskanaal waarover grondstoffen en het eindproduct aan en afgevoerd kon worden.

De Coöperatieve melkcentrale Deventer is in 1947 opgericht, 7 jaar later werd aan de Harderwijkerstraat een condensfabriek voor de productie van gecondenseerde melk. Deze condensfabriek was genaamd: Coöperatieve Condensfabriek Gelderland-Overijssel (CCGO) De gecondenseerde melk werd in blik verpakt, de blikken werden aangeleverd door Thomassen & Drijver gevestigd aan de overzijde van de haven.

Coberco

De fabriek wordt nu ook wel de Coberco fabriek genoemd. Dit omdat rond 1965 de bedrijven COMeigo en BERkelstroom samen met de COöperatieve melkcentrale Deventer gingen. Vandaar de naam Coberco. Later zijn er meer bedrijven in Gelderland en Overijssel opgegaan in Coberco, dat zelf weer in Friesland Foods is opgegaan en in 2005 uiteindelijk FrieslandCampina is geworden. Het oprichten van fabrieken door groepen melkveehouders is een Nederlandse traditie te noemen, de eerste Nederlandse zuivelcoöperatie ontstond al in 1886 in Friesland waarna er snel meer volgde. Vanwege hun

zwakke positie op de markt werkten melkveehouders liever samen bij de verwerking en afzet van hun producten. Deze kleine coöperaties zijn in de loop der jaren opgegaan in steeds groter wordende bedrijven zoals FrieslandCampina.

De blikjes melk zelf waren vooral bestemd voor de export, de ligging aan het Basiskanaal was ideaal voor een snelle af en aanvoer van grondstof en eindproduct. Ingeblikte melk is nog steeds het grootste zuivel export product van Nederland. In 1996 werd de productie beëindigd en in 1999 werden de installaties gesloopt.

Gecondenseerde melk is melk waarin in 7 stappen het water wordt onttrokken en waarin al dan niet suiker wordt toegevoegd. Dit maakt de melk lang houdbaar en makkelijk vervoerbaar. Het was dan ook een product vooral bestemd voor de export.